

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“ број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА-ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2020. ГОДИНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ

Број: 03-07-6-730/21
Сарајево, 23.01.2023. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије.....	5
Циљ ревизије.....	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	14

МИШЉЕЊЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију финансијских извјештаја Социјалистичке партије за 2020. годину и то: годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом финансијских извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је Социјалистичка партија прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештаји указују да је Социјалистичка партија у 2020. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Социјалистичке партије за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из коригованог годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Социјалистичка партија се финансирала из сљедећих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	35.504,10	5,13
2.	Прилози физичких лица (3-а)	113.150,00	16,34
3.	Прилози правних лица (3-б)	700,00	0,10
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	5.034,00	0,73
7.	Приходи из буџета (3-ф)	537.977,09	77,69
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	692.365,19	99,98
II	Остали приходи и друго	112,60	0,02
	Извори финансирања (I+II)	692.477,79	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 770.106,82 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Социјалистичка партија. Скраћени назив странке је СП.

Политичка странка је Рјешењем, број: Рп-13-1/93 од 20.07.1993. године уписана у регистар код Основног суда у Бањој Луци под називом: Социјалистичка партија Републике Српске. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, број: Рп-12/02 од дана 06.02.2006. године, измијењен је назив политичке странке, који сада гласи: Социјалистичка партија.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Јована Дучића број 25.

Лице овлаштено за заступање странке је Слободан Протић, предсједник Извршног одбора.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2020. годину је Александар Плазинић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, организациону структуру Социјалистичке партије чине:

- Главни одбор СП Бања Лука,

¹ Подаци кориговани у апликацији ФИ ЦИК БиХ дана 14.10.2022. године.

- 6 градских одбора СП и
- 61 општински одбор СП.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године, и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Главног одбора Социјалистичке партије,
- Градског одбора Социјалистичке партије Бијељина,
- Општинског одбора Социјалистичке партије Брчко и
- Општинског одбора Социјалистичке партије Фоча.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Социјалистичка партија у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Обим ревизије финансијских извјештаја Социјалистичке партије обухвата контролу финансијске документације и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

Обим ревизије финансијског извјештаја Социјалистичке партије био је ограничен из разлога што током ревизије није омогућен увид у благајничку документацију. Из наведеног разлога извршена је контрола над дијелом документације политичке странке, те су проведене ограничене аналитичке процедуре на подацима из финансијског извјештаја.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију обавила је ревизију и преглед финансијских извјештаја Социјалистичке партије у периоду од 2004. до 2019. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да: финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, да пријављује прилоге, без обзира на који начин их остварује, да не прима забрањене прилоге, да успостави тачне евиденције о приходима, расходима и обавезама, односно да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да изврши попис својих потраживања и обавеза, те да изврши одговарајућа књижења у пословним књигама, како би пословне књиге приказивале стварно стање.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину, утврђено је да Социјалистичка партија није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Социјалистичка партија није поступила у складу са одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

(1) Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала укупне трошкове у износу од 770.106,82 КМ. У свом Плану утрошка средстава за 2020. годину, странка је планирала укупне трошкове у износу од 970.000,00 КМ.

Анализирајући цјелокупан План утрошка средстава уочено је да је странка нереално планирала поједине ставке, што посебно долази до изражаја код планиране ставке *остали финансијски расходи* у износу од 100.000,00 КМ, јер се странка не може финансирати из кредита банака, а и нема планираних значајних капиталних издатака, односно нема индиција за одлив средстава ове врсте.

Осим тога, анализом Плана утрошка средстава за 2020. годину, Служба за ревизију је утврдила да је странка финансијска средства у износу од 49.727,87 КМ утрошила мимо утврђеног програма утрошка средстава и то:

- Странка је прекорачила планиране трошкове у укупном износу од 24.155,55 КМ и то: трошкове бруто зарада у износу од 5.417,86 КМ, трошкове непроизводних услуга у износу од 4.187,29 КМ и трошкове материјала у износу од 14.550,40 КМ.
- У плану утрошка средстава странка није предвидјела сљедеће трошкове: трошкове накнада за топли оброк, превоз, регрес и сл., трошкове комуналних услуга и трошкове уговора о дјелу и трошкове дневница и путне трошкове.

Странка је у 2020. години наведене трошкове остварила у укупном износу од 25.572,32 КМ, и то: трошкове накнада за топли оброк, превоз, регрес и сл. у износу од 15.287,82 КМ, трошкове комуналних услуга у износу од 3.986,79 КМ, трошкове уговора о дјелу у износу од 5.862,31 КМ и трошкове дневница и путне трошкове у износу од 435,40 КМ.

(2) Странка у пословним књигама евидентирала трошкове за услуге на текућем одржавању основних средстава.

Увидом у рачун добављача „Мајпех“ д.о.о. Пале број: 56/5/2020 од 20.07.2020. године у износу од 5.194,00 КМ, утврђено је да су странци фактурисани изведени грађевински радови, док је у предмјеру наведено: „*уређење ентеријера са опремањем канцеларијским намјештајем*“, кол. 49 м² по цијени од 106,00 КМ/м², тј. 5.194,00 КМ.

С обзиром да странка у свом власништву нема некретнину у Палама, већ је користила закупуљени пословни простор до 31.07.2020. године, као и да нема спецификацију извршених радова и канцеларијског намјештаја нити другу пропратну документацију на основу које би потврдила да су вршене адаптације објеката и да је извршена компензација са трошковима закупа, није било могуће потврдити да ли је странка средства у износу од 5.194,00 КМ утрошила у сврху остваривања циљева утврђених програмом и статутом странке.

На основу напријед наведеног, утврђено је да је Социјалистичка партија прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака јер је дио финансијских средства утрошила мимо утврђеног Плана утрошка финансијских средстава за 2020. годину, док за дио

---

² У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

уtroшених финансијских средстава у укупном износу од 5.194,00 КМ странка не располаже документацијом на основу које би било могуће утврдити да ли су иста уtroшена у сврху остваривања циљева утврђених програмом и статутом странке.

б) Социјалистичка партија прекршила је одредбе члана 5. став (4)³ Закона о финансирању политичких странака.

-Социјалистичка партија у пословним књигама и у годишњем финансијском извјештају није исказала неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора у Бијељини, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом документације, утврђено је да је ГО Социјалистичке партије Бијељина (раније ОО СП Бијељина) током 2020. године користио пословни простор који је странци додијељен од стране Извршног одбора Скупштине Општине Бијељина 2000. године на адреси Карађорђева 9, а који странка користи без накнаде.

-Странка није издала потврде о примљеним неновчаним донацијама физичким и правним лицима: Горана Земуна, Вује Марковића, Дејана Куртиновића, „Колонија“ д.о.о. Угљевик, „Динамик Турс“ д.о.о. Брчко, чиме је прекршила и одредбу члана 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16).

с) Социјалистичка партија прекршила је одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака⁴.

Ревизијом финансијских извјештаја утврђено је да Социјалистичка партија није успоставила потпуне евиденције о својим приходима, расходима, обавезама, није пријавила све трансакцијске рачуне, није обезбиједила благајничку документацију, годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са одредбама Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) - у даљем тексту: Правилник, чиме су прекршене одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Социјалистичка партија је у годишњем извјештају за 2020. годину исказала сљедећи промет благајне: почетно стање у износу 9,14 КМ, укупан промет улаза у износу од 87.950,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 87.958,80 КМ и стање на дан 31.12.2020. години у износу од 0,34 КМ.

Странка је само доставила благајничке уплатнице за 19 физичких лица, док је у финансијском извјештају пријавила уплате прилога од 20 физичких лица. Осталу благајничку документацију којом би оправдала промет благајне странка није обезбиједила током обављања ревизије.

(2) У поступку обављања ревизије утврђено је да странка није успоставила систем интерних контрола, чиме је прекршила одредбе члана 11. Закона о финансирању политичких странака.

Странка је у току обављања ревизије дала изјаву у којој наводи да Социјалистичка партија нема донесен Правилник о рачуноводству као ни Правилник о интерној контроли. Такође,

³ Политичка странка дужна је водити евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те издавати потврде о пријему чланарина и добровољних прилога.

⁴ У складу са одредбом члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка је дужна водити пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима. У складу са одредбом из члана 12. став (1) Закона дужна је успоставити евиденције о свим приходима и расходима, док је у складу са одредбом из члана 12. став (4) дужна подносити финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.

странка је у изјави навела и то да има Надзорну комисију која надгледа финансијско пословање партије, по свим општинским и градским одборима, као и на нивоу саме странке.

Без обзира на наведену чињеницу о постојању Надзорне комисије која надгледа финансијско пословање странке, у поступку ревизије утврђено је да странка нема донесене интерне правилнике, да за поједине књиговодствене евиденције из ранијег периода нема документацију на основу које су исте евидентирани, те да нема књиговодствене исправе за промет средстава путем благајне, односно утврђено је да се не проводи надзор над финансијским пословањем.

У складу са чланом 11. став (2) Закона о финансирању политичких странака, странка је дужна да својим интерним актима успостави и уреди систем унутрашње финансијске контроле над нижим организационим дијеловима.

(3) Увидом у Извјештај Централне банке Босне и Херцеговине утврђено је да странка у обрасцу 2. финансијског извјештаја (Преглед промета свих трансакцијских рачуна политичке странке) није пријавила све трансакцијске рачуне те да промет по трансакцијском рачуну број: 5621008000040234 који је исказан у финансијском извјештају не одговара промету трансакцијског рачуна евидентираним у пословним књигама, што је супротно одредбама члана 11. Правилника.

- Увидом у Извјештај Централне банке Босне и Херцеговине утврђено је да странка у финансијском извјештају није исказала девизни рачун број: 5620108037114552 отворен код НЛБ банке. Увидом у потврду банке утврђено је да странка по наведеном рачуну у периоду од 01.01.2020. до 07.12.2020. године није остварила промет, те да је исти угашен дана 09.12.2020. године.

Странка је била обавезна исказати наведени рачун у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину јер је исти био активан.

- У поступку контроле утврђено је да је странка у годишњем финансијском извјештају по трансакцијском рачуну број: 5621008000040234 исказала сљедећи промет: почетно стање у износу од 17.218,48 КМ, укупан промет улаза у износу од 694.142,86 КМ, укупан промет излаза у износу од 692.389,67 КМ и стање на дан 31.12.2020. године у износу од 18.971,67 КМ. Увидом у аналитичку картицу странке утврђено је да је евидентиран сљедећи промет по рачуну: почетно стање у износу од 18.196,94 КМ, укупан промет улаза у износу од 694.142,86 КМ, укупан промет излаза у износу од 692.389,67 КМ и стање на дан 31.12.2020. године у износу од 19.950,13 КМ.

Уочене разлике у почетном стању посљедица су погрешних књиговодствених евиденција јер странка у пословним књигама поред почетног стања по наведеном трансакцијском рачуну у износу од 17.218,48 КМ, а које потврђује и извод број 1, у пословним књигама по почетном стању исказује и средства у укупном износу од 978,46 КМ.⁵

(4) Странка није попунила образац 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја у складу са одредбама члана 14. Правилника.

Наиме, странка је у колону у којој се уписује „број потврде из члана 6. Правилника“, умјесто броја потврде коју је издала физичком лицу уписала број благајничког дневника. Такође, у поступку ревизије утврђено је да на издатим потврдама о примљеним прилозима није наведен број потврде, што је супротно одредбама члана 6. став (1) Правилника.

⁵ Почетна стања у износима од 0,65 КМ, 5,81 КМ и 972,00 КМ.

Поред наведеног, Служба за ревизију је утврдила да странка нема адекватно успостављене евиденције о чланаринама и прилозима физичких лица.

Све уплате чланарина странка евидентира у пословним књигама у оквиру аналитичке картице приходи од чланарине, те нема могућност сортирања уплаћених чланарина за свако физичко лице појединачно. Поред тога што у оквиру књиговодственог програма нема аналитичке евиденције, странка нема успостављене ни интерне евиденције о уплаћеним чланаринама по физичким лицима. Као и код чланарина, странка и прилоге физичких лица евидентира у оквиру аналитичке картице приходи од донација, без могућности да преузме податке о уплаћеним донацијама по физичким лицима.

- (5) Образац 3-е финансијског извјештаја (Неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу платити) странка је погрешно попунила, што је за последицу имало и неисказивање прихода у обрасцу 3 финансијског извјештаја (Извори финансирања), чиме су прекршене одребе члана 13, 15. и 18. Правилника.

Странка је у обрасцу 3-е Главног одбора Бања Лука исказала неновчане донације у износу од 118.942,74 КМ. Међутим, ове донације странка је само исказала у колони „*укупна вриједност поклона или услуге*“, али не и у колони „*вриједност коју странка није имала обавезу платити*“, тако да у апликацији „ФИ ЦИК БИХ“, путем које се извјештаји подносе, нису могли бити генерисани потпуни подаци о приходима у образац 3⁶, што је за последицу имало то да је странка укупне приходе у обрасцу 3 исказала у мањем износу за 118.942,74 КМ.

У поступку ревизије, утврђено је сљедеће:

- Увидом у документацију утврђено је да је странка извршила отпис обавеза за порезе и доприносе на основу Пореског увјерења у износу од 102.701,17 КМ. На основу акта Пореске управе Републике Српске број: 06/01.02/0704-052.4-9070/2022 од 22.06.2022. године у којем се наводи да Социјалистичка партија у периоду од 2005. до 2015. године нема неизмирених обавеза по основу пореза и доприноса, те да Пореска управа РС није вршила отпис никаквих потраживања према овом пореском обвезнику, утврђено је да су обавезе по основу пореза и доприноса које је странка искњижила из своје књиговодствене евиденције у корист прихода, резултат погрешних и неажурних евиденција у пословним књигама. С обзиром на то да приход у износу од 102.701,17 КМ није настао као резултат отписа потраживања од стране повјериоца, него је резултат грешке из претходног периода странка је исти имала обавезу исказати у оквиру осталих прихода.

- Странка је пријавила неновчану донацију правног лица „Галић услуге“ Рибник у износу од 5.000,00 КМ.
Увидом у изводе са трансакцијског рачуна, утврђено је да правно лице „Галић услуге“ Рибник странци у 2020. години уплатило 5.000,00 КМ, што је странка евидентирала као приход по основу исправке грешке из ранијих година.

Наиме, странка је и у 2016. години од истог правног лица примила прилог у износу од 1.000,00 КМ, те је у 2018. години донатору грешком вратила средства у износу од 5.000,00 КМ. Како је странка погрешно вратила средства иста је тражила да јој се врате, што је у 2020. години и уплаћено.

С обзиром да странка у својим евиденцијама нема евидентирано потраживање од правног лица „Галић услуге“ Рибник, те да се уплата десила у 2020. години, а не када је грешка настала, странка је ову уплату имала обавезу евидентирати као прилог правног лица у износу од 5.000,00 КМ, те исте исказати у обрасцу 3-б.

---

⁶ Електронска апликација „ФИ ЦИК БИХ“ податке о неновчаним донацијама у образац 3 повлачи из колоне „*вриједност коју странка није имала обавезу платити*“.

- Странка је на основу одлуке извршила отпис обавеза према одборима у износу од 11.241,57 КМ.

Увидом у пословне књиге утврђено је да странка по почетном стању преноси остале краткорочне финансијске обавезе према организационим одборима у износу од 728,13 КМ и остале краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима у износу од 10.513,44 КМ. У Одлуци на основу које је извршен отпис стоји да су дуговања Главног одбора према општинским одборима настала због блокаде рачуна Главног одбора по основу пресуде.

С обзиром да је ријеч о обавезама између организационих дијелова, односно интерним преносима, странка није требала у финансијском извјештају исказати приход по основу отписа обавеза према организационим дијеловима.

- (6) У коригованом обрасцу 3-ф финансијског извјештаја (Приходи из буџета) странка није тачно исказала приходе из буџета, чиме је прекршила одредбе члана 19. Правилника.

- Увидом у изводе са трансакцијског рачуна утврђено је да су странци уплаћена средства из буџета Републике Српске у укупном износу од 369.658,42 КМ, од чега је Министарство управе и локалне управе уплатило 362.388,42 КМ, а Вијеће народа Републике Српске 7.270,00 КМ.

Странка је, међутим, у коригованом обрасцу 3-ф годишњег финансијског извјештаја исказала приходе из буџета Републике Српске у укупном износу од 393.998,49 КМ, како слиједи: приходи Главног одбора из буџета Републике Српске у износу од 362.388,42 КМ и приходи Градског одбора Бања Лука из буџета Републике Српске у износу од 31.610,07 КМ.

Такође, странка је дио прихода из буџета Републике Српске (Вијеће народа Републике Српске) у износу од 3.600,00 КМ у коригованом обрасцу 3-ф исказала као приходе из буџета Општине Модрича и градова Добој и Бијељина. Странка је, наиме, у коригованом обрасцу 3-ф исказала приходе ОО Модрича из буџета Општине Модрича у износу од 1.200,00 КМ, приходе ОО Добој из буџета Града Добоја у износу од 1.200,00 КМ и приходе ГО Бијељина из буџета Града Бијељина у износу од 1.200,00 КМ.

Поред наведеног, утврђено је да је странка приходе из буџета Града Бања Лука у износу од 27.940,07 КМ исказала у оквиру прихода из буџета Републике Српске. Наиме, увидом у акт Града Бања Лука број: 04-40-809/2022 од 30.05.2022. године и изводе са трансакцијског рачуна странке утврђено је да су у 2020. години уплаћена средства странци из буџета Града Бања Лука у износу од 27.940,07 КМ.

- Странка је исказала приход из буџета Општине Пелагићево у износу од 1.950,00 КМ, док је Општина Пелагићево из свог буџета странци уплатила средства у износу од 1.000,00 КМ.
- Увидом у податке о уплатама средстава из буџета Општине Невесиње и Изјаву бр. 1 о пребијању-компензацији међусобно доспјелих новчаних потраживања између Општине Невесиње и Социјалистичке партије, која је достављена уз примједбе на прелиминарни извјештај, утврђено је да је странка у годишњем финансијском извјештају приходе из буџета Општине Невесиње исказала у мањем износу за 216,00 КМ. Социјалистичка партија је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе из буџета Општине Невесиње у износу од 1.873,28 КМ, односно средства која су јој уплаћена на трансакцијски рачун. Странка, међутим, није исказала приходе у износу од 216,00 КМ, које је остварила на основу потписане Изјаве о пребијању потраживања од

Општине Невесиње по основу прихода из буџета и обавеза странке према Општини Невесиње по основу закупа пословног простора у износу од 216,00 КМ. Странка је била обавезна у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају евидентирати све приходе из буџета Општине Невесиње које је остварила у току 2020. године.

(7) На основу ревизије годишњег финансијског извјештаја, пословних књига и додатне документације утврђено је да странка није успоставила потпуне и тачне евиденције о расходима, те их није правилно исказала у годишњем финансијском извјештају у обрасцима 4 (расходи политичке странке), 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) и 4.2 (трошкови кампање), чиме је прекршила одредбе члана 21., 22. и 23. Правилника.

- Странка је исказала трошкове кампање у мањем износу за 15.090,27 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 21. 22. и 23. Правилника.

Странка је у коригованом годишњем финансијском извјештају исказала трошкове кампање у износу од 234.749,26 КМ, док је ревизијом, а на основу расположиве документације утврђено да су исти износили 249.839,33 КМ.

1. Увидом у Уговоре о закупу медијског простора⁷ са Новом опремом утврђено је да странка није укалкулисала у трошкове кампање у 2020. години последње (четврте) рате у износима од 4.098,11 КМ и 1.413,26 КМ, као што није укалкулисла ни пету рату у износу од 7.207,20 КМ по основу Уговора о закупу рекламних површина са Метромедиом. Иако добављачи Нова опрема и Метромедиа нису у 2020. години фактурисали наведене трошкове, те иако према уговорима наведене рате доспијевају на плаћање до 15.01.2021. године странка је имала обавезу у својим пословним књигама укалкулисати наведене трошкове јер су исти настали у 2020. години и односе се на трошкове кампање за Локалне изборе 2020. године.
  2. Странка је имала обавезу исказати и трошкове које би имала да је плаћала услуге превоза кандидата правном лицу Динамик Турс доо у износу од 2.000,00 КМ, затим, штампање и монтажу мини билборда на одређеним локацијама у Прњавору, Угљевику и Челинцу у укупном износу од 1.834,00 КМ.
  3. У оквиру трошкова кампање странка је евидентирала и рачуне који се не односе на кампању за Локалне изборе 2020. године и то: емитовање празничних честитки рачун Алтернативне телевизије у износу од 1.111,50 КМ, рачуни Независног ТВ-студија „Арена“ у износу од 117,00 КМ и 234,00 КМ. Странка је наведене трошкове имала обавезу исказати у обрасцу 4.1.
- Контролом трошкова материјала и дијелова за текуће одржавање основних средстава утврђено је да странка своје трошкове не евидентира у моменту када су настали, него у моменту њиховог плаћања, те нема адекватне податке о својим трошковима и обавезама. Увидом у фактуре за наведени трошак утврђено је да је странка од добављача „Ауди ПСЦ“ д.о.о. Бања Лука фактуру број: И01-002-212/19-с у износу од 2.479,72 КМ и фактуру број: И01-002-415/19-с у износу од 1.000,83 КМ обје из 2019. године евидентирала у оквиру наведеног трошка у 2020. години.

---

⁷ Два уговора.

- Увидом у дио рачуна *трошкова за поклоне*, утврђено је да се исти односе на куповину различитих производа (прехранбени производи, дјечији пакетићи и постељине), те на основу пропратне документације (одлуке за донацију постељине) утврђено је да исти припадају хуманитарним расходима.
Такође, странка за купљене прехранбене производе и дјечије пакетиће не располаже документацијом којом би потврдила да су прехранбени производи подијељени у виду пакета, нити документацијом којом би потврдила да је одржана манифестација, те да је извршена подјела дјечијих пакетића.
- Увидом у хуманитарне расходе утврђено је да је странка исплатила физичком лицу средства у износу од 500,00 КМ у сврху побољшања рада општинског одбора, а да при томе странци нису достављени рачуни за утрошена средства.
Поред тога, увидом у одлуке утврђено је да су у ГО СП Бијељина на име помоћи исплаћена новчана средства физичким лицима у износу од 1.828,00 КМ.
С обзиром да наведене исплате имају карактер личних примања, странка је на иста имала обавезу обрачунати и у пословним књигама евидентирати припадајуће порезе и доприносе.
- Увидом у уговоре о закупу пословних простора утврђено је да су трошкови закупа за сљедеће општинске одборе евидентирани и исказани у мањем износу у односу на уговорену цијену закупа укупно за 1.144,40 КМ: ОО СП Котор Варош у износу од 468,00 КМ, ОО СП Гацко у износу од 300,00 КМ, ОО СП Невесиње у износу од 216,00 КМ, ОО СП Теслић у износу од 150,00 КМ и ОО СП Мркоњић Град у износу од 10,40 КМ.

Увидом у Изјаву о споразумном раскиду уговора о закупу пословног простора од 31.07.2020. године, која је достављена уз примједбе на прелиминарни извјештај, утврђено је да су трошкови закупа пословног простора које је Социјалистичка партија користила у Палама износили 840,00 КМ, док је странка у обрасцу 4.1 исказала трошкове закупа пословног простора у износу од 2.244,00 КМ, односно исказала је веће трошкове за 1.404,00 КМ у односу на уговорену цијену закупа.⁸

- (8) Странка на конту 1510-*Потраживања за дате авансе за залихе и услуге осталим лицима* на дан 31.12.2020. године исказује салдо у износу од 41.305,01 КМ.

Чињеница да су наведена потраживања по почетном стању пренесена из 2019. године у износу од 32.197,88 КМ, као и да су током 2020. године дати аванси увећани (дугује) за 9.820,83 КМ, те умањени (потражује) у износу од 713,70 КМ, упућује да странка није вршила усаглашавање својих обавеза са добављачима, односно да рачуни нису књижени у пословним књигама у моменту настанка трошка, као и да странка не располаже књиговодственим исправама за књижене промјене.

Поред наведеног, увидом у пословне књиге и бруто биланс утврђено је да странка у својим пословним књигама исказује значајна потраживања по почетном стању која се преносе из године у годину. Странка је у току ревизије дала изјаву у којој наводи да за разне врсте потраживања која се воде по почетном стању нема књиговодствену документацију те су укњижене у пословне књиге приликом преласка на централизовано књиговодство на нивоу странке.

⁸ Служба за ревизију је у прелиминарном извјештају о ревизији навела да је странка трошкове закупа пословног простора који је користила у Палама исказала у већем износу за 804,00 КМ у односу на уговорену цијену закупа.

(9) Ревизијом су утврђени недостаци код рачуна добављача, који су књиговодствене исправе о насталим пословним догађајима.⁹

- Контролом трошкова репрезентације, односно увидом у рачуне добављача Пансион „Стадион“ Невесиње број: 5-3/20 од 16.03.2020. године у износу од 1.627,50 КМ и број: 22/20 од 24.10.2020. године у износу од 252,00 КМ, рачун добављача Хотел „Парк“ д.о.о. Добој број: 2020/1-10-216-57 од 27.01.2020. године у износу од 2.200,00 КМ¹⁰ и рачун добављача „Слобо-Пром“ број: 602-X/2020 од 01.08.2020. године у износу од 1.047,00 КМ утврђено је да је на рачунима само наведено конзумација хране и пића и угоститељске услуге, без спецификације која би садржавала податке о врсти и количини хране и пића.
- Странка је на основу предрачуна број: 655/20 од 04.03.2020. године добављача „Botex“ д.о.о. евидентирала трошак за поклоне у износу од 1.539,72 КМ. Исто тако, а увидом у рачуне за гориво и мазиво, утврђено је да је странка на основу авансне фактуре бензинске пумпе „Крајинапетрол“ а.д. евидентирала трошкове горива у износу од 745,98 КМ.
Истичемо да се на основу авансне фактуре, не може евидентирати трошак у пословним књигама. Авансна фактура је документ на основу којег се искључиво врши уплата, те као такав може послужити само за евиденцију плаћања у пословним књигама.
Поред наведеног, увидом у рачуне за гориво које је је испоставио добављач „Нестро петрол“¹¹ утврђено је да странка нема успостављену контролу над потрошњом горива. Наиме, странка осим фактура добављача на којим у дијелу у који се уписује тип возила, стоји: „Остала возила“, нема спецификацију или извјештај о натовареном гориву (рекапитулацију са подацима о возилу, врсти натовареног горива, возачу и сл.). Напомињемо да странка у свом власништву има моторно возило.
- Странка је у финансијском извјештају ГО СП Бијељина исказала трошкове горива и мазива у износу од 4.695,70 КМ.
Увидом у рекапитулацију број: 1863/20, која је саставни дио фактуре бензинске пумпе „ЦСП“ д.о.о., утврђена је контрадикторност јер је у рекапитулацији за свако точење горива наведено исто физичко лице, секретар Градског одбора Бијељина и регистарска ознака возила (за свако точење исто возило), док је врста натовареног горива различита тј. у назначено возило точен је ауто гас, бензин и Еуро дизел-5, што је технички неизводљиво за бензин и дизел.

(10) Социјалистичка партија није адекватно исказала све своје обавезе у обрасцу 5 (обавезе политичке партије) финансијског извјештаја, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

Увидом у аналитичку картицу правног лица „Infocom Računari“ д.о.о. утврђено је да ово правно лице на дан 31.12.2020. године од странке потраживало новчана средства у износу од 1.539,71 КМ, док је политичка странка у финансијском извјештају исказала обавезу у износу од 1.633,70 КМ.

Такође, странка је у финансијском извјештају на дан 31.12.2020. године исказала обавезу према правном лицу „Višić Audio Light“ Бања Лука у износу од 19.000,00 КМ, док је увидом у аналитичку картицу купца утврђено да наведено правно лице потражује средства у износу од 16.000,00 КМ.

⁹ У складу са рачуноводственим прописима, садржај књиговодствене исправе мора недвојбено и вјеродостојно показивати врсту и обим настале промјене (куповина, количина, цијена, укупан износ), карактер пословне промјене у књиговодствено-техничком смислу, техничка обиљежја и сл.

¹⁰ Износ од 2.200,00 КМ је дио рачуна који се односи на храну и пиће.

¹¹ За потребе Главног одбора, странка точи гориво на пумпама „Нестро петрола“, те по потреби на пумпама „Крајина петрола“ на начин што авансно уплати гориво, а секретар странке и координатор имају картице „Нестро петрола“ за точење горива.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹² по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Социјалистичка партија је у сврху изборне кампање могла да потроши средства у износу од 485.363,84 КМ.

Социјалистичка партија је у коригованом годишњем финансијском извјештају за 2020. годину исказала је трошкове изборне кампање у износу од 234.749,26 КМ.¹³

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Социјалистичкој партији да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава, те за остваривање циљева странке,*
- *да пријављује неновчане донације,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, да успостави интерне контроле унутар странке, те да евиденције у својим пословним књугама води на основу вјеродостојне књиговодствене документације,*
- *да успостави потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама,*
- *да обезбиједи финансијску документацију за готовинско пословање,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да поштује и друге прописе, преваходно пореске.*

КОМЕНТАР:

Социјалистичка партија доставила је очитовање на налазе утврђене у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину и постизборног финансијског извјештаја - Локални избори 2020. године. Уз очитовање странка је доставила и кориговане образце годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, чиме је дјелимично отклонила недостатке у попуњавању финансијског извјештаја. Такође, странка је у годишњем финансијском извјештају пријавила неновчане донације физичких и правних лица: Горана Земуна, Вује Марковића, Дејана Куртиновића, „Колонија“ д.о.о. Угљевик и „Динамик Турс“ д.о.о. Брчко.

Примједбе Социјалистичке партије на налазе којим је утврђено кршење одредби члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака да су топли оброк и остале накнаде планиране у оквиру трошкова бруто зарада нису уважене из разлога што није могуће утврдити да ли је политичка странка трошкове накнада предвидјела својим програмом утрошка и у ком износу. Странка је уз очитовање доставила и Одлуку Извршног одбора број: 98-02-67/20 од 09.07.2020. године којом се даје сагласност за уређење ентеријера и опремање канцеларије ОО Пале, рачун добављача „Мајпех“ д.о.о. Пале број: 56/5/2020 од 20.07.2020. године у износу од 5.194,00 КМ за

¹² Члан 15.10 став (2) Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

¹³ Исказани износ није коначан јер је исти требало увећати за 15.090,27 КМ, како је у налазу објашњено.

изведене грађевинске радове, те предмјер у којем је наведено „уређење ентеријера са опремањем канцеларијским намјештајем (кол 49 м² по цијени од 106,00 КМ/м², тј. 5.194,00 КМ)“. Имајући у виду да није достављена спецификација изведених радова и канцеларијског намјештаја, као и да је према достављеној документацији странка користила просторије у закупу до 31.07.2020. године, а да су радови изведени 09.07.2020. године, Служба за ревизију није уважила примједбу странке.

Служба за ревизију је узела у обзир нове ревизијске доказе које је политичка странка доставила, уважила аргументоване примједбе странке и у складу с тиме кориговала налазе ревизије из прелиминарног ревизијског извјештаја.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић